

UKREPI ZA OMILITEV POSLEDIC EPIDEMIJE ZA PREBIVALSTVO IN GOSPODARSTVO

(PKP1, PKP2, PKP3)

PREGLED UKREPOV PO POSAMEZNIH PODROČJIH

Podatki so zbrani na različne datume, saj se odobritve zahtevkov upravičencev do pomoči in dejanska izplačila izvršujejo na različne datume in iz različnih državnih organov. Gre za sproti spreminjajoče se podatke, ki jih zdaj še ne moremo povsem poenoteno predstaviti. Število prejemnikov pomoči pri posameznih skupinah je navedeno, a ne pomeni dokončne številke, ki bo znana ob zaključku uresničitve ukrepov.

1. Področje dela, družine, socialnih zadev in enakih možnosti

Iz državnega proračuna so bili do vključno 28. maja 2020 že izplačani:

– **nadomestila plače za čakanje na delo** za več kot **130.000 delavcev pri več kot 23.500 delodajalcih**, izplačanih skupaj v prvem (11. maj) in drugem roku (15. maj): **49,4 milijona evrov**;

– **mesečni temeljni dohodek** v marcu (350 evrov) in aprilu (700 evrov) **32.015**

samozaposlenim, kmetom, družbenikom in verskim uslužbencem: **40,9 milijona evrov**;

– **enkratni solidarnostni dodatek 302.224 upokojevcem** (300 evrov za pokojnine v višini do 500 evrov, 230 evrov za pokojnine med 501 in 600 evri, 130 evrov za pokojnine med 601 in 700 evri): **66,4 milijona evrov**;

– **enkratni solidarnostni dodatek 49.728 prejemnikom denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka** (150 evrov): **7,4 milijona evrov**;

– **povečan dodatek za velike družine** (s tremi otroki 100 evrov, s štirimi in več otroki 200 evrov): **3,4 milijona evrov za 29.150 družin**.

Vrednost izplačil iz državnega proračuna: 167,5 milijona evrov.

Enkratni solidarnostni dodatek za druge ranljive skupine v višini **150 evrov** bo konec junija prejelo tudi (iz PKP1 in PKP2):

– 2.600 prejemnikov starševskega dodatka in 7.650 prejemnikov dodatka za nego otroka, 830 družinskih pomočnikov, 840 rejnikov, 7.500 upravičencev do materinskega/starševskega nadomestila;

– 7.200 oseb s statusom invalida;

– 840 upravičencev do delnega plačila za izgubljen dohodek;

– 4.300 vojnih veteranov in 50 vojnih invalidov, ki jim je družinski dodatek edini prejemek, ter

– brezposelni prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja in prejemniki poklicnih pokojnin.

Enkratni solidarnostni dodatek za več kot 200.000 otrok, prejemnikov otroškega dodatka, bodo prejele družine z enim oziroma dvema otrokoma, in sicer po 30 evrov na otroka do konca junija.

PKP3:

– ukrep subvencioniranja skrajšanega delovnega časa;

- pomoč izvajalcem socialnovarstvene storitve pomoči na domu (osebni asistenti);
- kritje oskrbnine uporabnikom institucionalnega varstva, ki so zaradi epidemije COVID-19 odšli v domačo oskrbo;
- dodatek za nevarnost in posebne obremenitve v času epidemije zaposlenim v varnih hišah, materinskih domovih, zavetiščih za brezdomce;
- zvišanje subvencioniranja plače invalidom;
- pomoč štipendistom: zagotavljanje enakih možnosti pri uveljavljanju pravice do Zoisove štipendije, mirovanje štipendijskega razmerja zaradi izjemnih okoliščin, sofinanciranje kadrovske štipendij ter odlog vračila in obročno vračanje štipendije zaradi izjemnih okoliščin;
- podaljšanje pogodb o zagotavljanju študentske prehrane v letih 2019 in 2020 za eno leto.

***

2. Področje financ

Že uresničeno:

- **oprostitev prispevkov za socialno varnost za zaposlene**, ki so na čakanju: do 21. maja priznanih **75 milijonov evrov** (iz državnega proračuna je bilo do vključno 26. maja že izplačanih 20,7 milijona evrov¹);
- **oprostitev prispevkov od plač za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih**, ki v času epidemije delajo (v breme delavca in delodajalca): do 21. maja priznanih **226 milijonov evrov**, iz državnega proračuna pa je bilo do vključno 26. maja že izplačanih 83,3 milijona evrov;²
- na 21. maj je bilo po podatkih Finančne uprave RS **odloženih skupaj za okoli 67,5 milijona evrov davkov**, medtem ko je bilo danih vlog za obročno plačilo za okoli 125,8 milijona evrov davkov;
- po podatkih Finančne uprave RS iz obračuna prispevkov znaša na 21. maj **oprostitev plačila prispevkov** za samozaposlene, kmete, družbenike in verske uslužbence 27 milijonov evrov;³
- po podatkih Finančne uprave RS so na 21. maj delodajalci izplačali **87,5 milijona evrov kriznega dodatka za delavce**, ki delajo in njihovi delodajalci niso invalidska podjetja;
- po podatkih Finančne uprave RS so na 21. maj delodajalci, ki so invalidska podjetja, izplačali **1,6 milijona evrov kriznega dodatka za delavce**, ki delajo;⁴
- **zamik datumov za predložitev davčnega obračuna akontacije dohodnine** od dohodkov iz dejavnosti, davka od dohodkov pravnih oseb in letnih poročil AJPES (na 31. maj 2020).

***

3. Področje gospodarstva

¹ Financiranje izpada prispevkov za socialno varnost se iz državnega proračuna vrača Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije na podlagi zahtevkov iz obrazcev REK, ki so jih delodajalci predložili Finančni upravi RS. Med vložitvijo obrazcev in izplačilom iz državnega proračuna zato prihaja do časovne razlike.

² Financiranje izpada prispevkov za socialno varnost se iz državnega proračuna vrača Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije na podlagi zahtevkov iz obrazcev REK, ki so jih delodajalci predložili Finančni upravi RS. Med vložitvijo obrazcev in izplačilom iz državnega proračuna je zato časovna razlika.

³ Nazadnje se bo na podlagi zahtevka zavodov to pokrilo iz državnega proračuna, kot je že bilo predstavljeno v prvi opombi.

⁴ Delodajalci uveljavljajo pravico do povračila kriznega dodatka za invalide pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživitvenem skladu RS.

Že uresničeno:

- **odlog plačila posojil posojilojemalcem**, ki so se spoprijemali z oteženim poslovanjem zaradi epidemije, za obdobje dvanajstih mesecev (gospodarske družbe, samostojni podjetniki, kmetje, društva, zadruga in ustanove, pa tudi samozaposleni in fizične osebe, če so državljani Slovenije): **22.230 vlog posojilojemalcev** na bankah do začetka maja pomeni za **267,2 milijona evrov** odloženih plačil;
- **poročstva SID banke** za mikro, mala, srednje velika (80 odstotkov) in velika (70 odstotkov) podjetja za posojila do pet let za obratni kapital, nove ter že začete naložbe v višini do deset odstotkov prihodkov podjetja v letu 2019;
- uvedba vrednotnic za organizatorje potovanj.

PKP3

- **subvencioniranje skrajšanega delovnega časa** za delavca v obsegu od pet do 20 ur tedensko, ukrep bo veljal od 1. junija do 31. decembra 2020;
- **subvencioniranje nadomestil za čakanje na delo** za vse panoge še mesec dni po preklicu epidemije (do 30. junija 2020);
- **turistični boni za vse prebivalce Slovenije** (odrasli 200 evrov, mladoletni 50 evrov), **po oceni 345 milijona evrov**;
- podlaga za pripravo **programa finančnih spodbud** na področju turizma obmejnimi problemskim območjem in drugim področjem;
- **zagotavljanje likvidnosti podjetij** prek javnih skladov z omogočanjem finančnih sredstev, ki so že zagotovljena v proračunu Republike Slovenije, za hitra in zelo ugodna likvidnostna posojila prek slovenskega podjetniškega sklada in slovenskega regionalnega razvojnega sklada;
- **opredelitve tujega vlagatelja** skladno z uredbo EU, opredelitev **neposredne tuje naložbe**, postopek za **priglasitev in pregled neposredne tuje naložbe**;
- **začasnemu umiku pogojev za dodelitev spodbud** glede števila novih delovnih mest in vrednosti investicije;
- **dodatne finančne spodbude**, in sicer državne pomoči v obliki nepovratnih in povratnih sredstev, za zagotovitev digitalizacije in digitalnega preoblikovanja podjetij ter za razvojne projekte v procesu ali z možnostjo hitrega zagona.

***

4. Področje kmetijstva, gozdarstva in prehrane

Načrtovano:

- **nadomestilo za izpad dohodka v različnih kmetijskih sektorjih** (govedoreja **3,3 milijona evrov**, gozdarski sektor **1,4 milijona evrov**, vinogradništvo **5,07 milijona evrov**), predvidena je tudi pomoč nosilcem dopolnilne dejavnosti;
- **razpis za obratna sredstva v primarni kmetijski pridelavi** (gnojila, fitofarmacevtska sredstva, krma, gorivo, transportni stroški, stroški dela in drugo): **3 milijoni evrov** (rok za oddajo vlog: 29. maj);
- **finančna pomoč nosilcem ali članom kmetijskih gospodarstev**, ki so zboleli in so po PIZ zavarovani kot kmetje, v višini 80 odstotkov minimalne plače: **30.000 evrov**;
- **enkratni solidarnostni dodatek (150 evrov) članom kmetij**, starejšim od 65 let, ki niso upravičeni do enkratnega solidarnostnega dodatka za upokojece: **200.000 evrov**;
- **nadomestilo plačila priveza za ribiška plovila** v višini 40 odstotkov od celotnega nadomestila v letu 2020 vsem imetnikom dovoljenj za gospodarski ribolov: **80.000 evrov**;

– **znižanje plačila vodnega povračila za 2020** v višini 40 odstotkov celotne vrednosti gojiteljem vodnih organizmov, kar bi pomenil izpad prihodkov za **10.000 evrov**.

PKP3:

– **znižanje zakupnin za kmetijska zemljišča** v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS v letu 2020 za 20 odstotkov, možen bo tudi **brezplačen zakup zaraščenih kmetijskih zemljišč za dobo desetih let**: po oceni **2 milijona evrov**;
– **odpis plačila komunalnega prispevka** za postavitev rastlinjakov: **1,5 milijona evrov**;
– **podaljšanje sezonskih dovoljenj** za sezonsko delo v kmetijstvu ali gozdarstvu za največ 150 dni.

***

5. Področje infrastrukture

Že uresničeno:

– oprostitev plačila storitev distribucije električne energije za gospodinjstva in male porabnike: **v povprečju 25 odstotkov mesečno** za obdobje od marca do maja 2020.

PKP3:

– oblikovanje **sklada za prevoznitvo v višini 35 milijonov evrov**, za katerega bo deset milijonov evrov prispevala država, 25 milijonov evrov pa SID banka;
– povrnitev **dela fiksnih stroškov žičničarjev**: do 12.200 evrov na izvajalca;
– možnost **podaljšanja veljavnosti pogodb izvajalcev javnih prevozov** za posebne linijske prevoze.

***

6. Področje javne uprave

Že uresničeno:

– **zvišanje povprečnine za občine** s 589,11 evra na 623,96 evra na prebivalca, to je v letu 2020 skupaj za vse občine **73 milijonov evrov** več sredstev primarne porabe **in 4 milijone evrov** več za sofinanciranje občinskih investicij;
– **znižanje nekaterih funkcionarskih plač** na državni ravni za 30 odstotkov: podatki se v proračunu neposredno ne beležijo, zato bodo podatki zbrani posebej;
– uvedba posebnega **dodatka za nevarnost in posebne obremenitve** javnim uslužbencem v zdravstvu in drugih javnih službah v času epidemije, ki lahko znaša do 100 % urne postavke osnovne plače – do 21. maja je bilo vloženih za **37 milijonov evrov** vlog.

PKP3:

– dvig **višine ocenjene vrednosti za javno naročanje gradenj**, do katere je dovoljeno izvesti postopek naročila male vrednosti na splošnem področju, do enega milijona evrov;
– začasen **umik omejitve omejevanja zadolževanja občin**.

***

7. Področje izobraževanja, znanosti in športa

Že uresničeno:

- **enkratni solidarnostni dodatek** v višini 150 evrov za 45.250 študentov: **6,8 milijona evrov**;
- **povrnitev sredstev dijaškim domovom** zaradi nedelovanja: **970 tisoč evrov**;
- **nadomestilo izpada dohodkov** iz javne službe za študentske domove za marec in april 2020: **751 tisoč evrov**;
- poenostavitev upravnih postopkov vpisa za študijsko leto 2020/2021;
- **povrnitev sredstev občinam** zaradi zaprtja javnih vrtcev: **5,5 milijona evrov**, in **zasebnim vrtcem** zaradi izpada izvajanja storitev: **248 tisoč evrov**.

Načrtovano:

- **enkratni solidarnostni dodatek** v višini 150 evrov do konca junija več kot **7.000 izrednim študentom**.

PKP3:

- **oprostitev plačila dohodnine učencem in dijakom za podarjeno računalniško opremo** ter opremo za vzpostavitev internetne povezave, namenjeno izobraževanju na daljavo;
- **uvedba vrednotnic za športne prireditve oziroma za vstopnice**, ki so bile prodane za ogled Svetovnega prvenstva v Planici in ogled tekem svetovnega pokala v Kranjski Gori;
- **oprostitev plačila vrtca staršem**, ki iz spoštovanja preprečevalnih ukrepov svojih otrok ne bodo vključili v vrtec do 30. junija zaradi lažjega organiziranja dela v vrtcih z manjšim številom otrok.

***

8. Področje okolja in prostora

Že uresničeno:

- **oprostitev plačila vodnega povračila in koncesnine za imetnike vodnih pravic** za potrebe kopališč in oprostitve plačila vodnega povračila za imetnike vodnih dovoljenj za dejavnost bazenskih kopališč, ocena oprostitve povračil in koncesije: **375 tisoč evrov**;
- **pospešitev izdajanja dovoljenj za gradnje**, poenostavljajo in krajšajo se predpisani upravni postopki v Gradbenem zakonu ter predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave, okvirna vrednost investicij, dovoljenih po PKP2 in PKP3: **100 milijonov evrov**;
- pričakovana količina **neprevzete komunalne odpadne embalaže** iz prve polovice letošnjega leta in ostanki iz preteklih let: 41.925 ton; strošek za prevzem in obdelavo je ocenjen v višini **7,8 milijona evrov** oziroma milijon evrov za vsak naslednji mesec do konca leta 2020.

PKP3:

- **interventni zakon za spodbujanje investicij državnega pomena** bo zagotovil za okoli 500 milijonov investicij na leto; predvidoma bo to prispevalo od dva do tri odstotke k rasti BDP in več tisoč novih delovnih mest – cilj pa je zagon gospodarstva po epidemiji in s tem njegovo (čim) hitrejše okrevanje.

***

9. Področje obrambe

PKP3:

– **dodatek za nevarnosti in posebne obremenitve pripadnikom Civilne zaščite RS** ali državljanom, ki prostovoljno sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.

***

10. Področje zdravja

Načrtovano:

– **nadomestila za čas zadržanosti z dela zaradi bolezni** se krijejo iz sredstev ZZZS za zaposlene že od prvega dne odsotnosti z dela, s čimer so delodajalci znatno razbremenjeni;
– **do 80 % nadomestilo plače zaposlenim**, ki morajo biti po odločbi ministra za zdravje v karanteni.

PKP3:

– **povračilo sredstev izvajalcem zdravstvene dejavnosti** v mreži javne zdravstvene službe (tudi koncesionarjem) zaradi omejitev in prepovedi opravljanja dejavnosti in s tem zaradi nezmožnosti izvedbe že načrtovanih programov zdravstvenih storitev.

***

11. Področje pravosodja

PKP3:

– **skrajšanje sodnih počitnic** na obdobje od 1. do 15. avgusta;
– **v upravnih in drugih javnopravnih zadevah so bili uveljavljeni ukrepi prekinitev izvajanja rokov** za opravljanje procesnih dejanj strank in organov, vlaganja vlog pri organih, vlaganja vlog v elektronski obliki brez varnega elektronskega podpisa, opravljanja ustnih obravnav in sodelovanja javnosti na njih ter vročanja.

***

12. Področje razvoja in evropske kohezijske politike

PKP3:

– namenitev kohezijskih sredstev (Operativni program za obdobje 2014–2020) za:

- **izboljšanje zdravstvene infrastrukture** (dograditev infekcijske klinike UKC Ljubljana ter nadomestna novogradnja infekcijske klinike UKC Maribor kot največja projekta),
- **sofinanciranje ukrepa skrajšanega delovnega časa** in širše pomoči gospodarstvu, predvsem v dejavnosti gostinstva in turizma.

***

13. Zamejci in Slovenci po svetu

PKP3:

– **trimesečno podaljšanje statusa repatriirane osebe** za osebe slovenskega rodu iz Bolivarske republike Venezuele, ki so v Slovenijo prispele med 13. novembrom 2019 in 12. marcem 2020.

Pripravljeno: 1. junij 2020